

Pelastussuunnitelma

Porkkatörmän senioritalot

Sotainvalidien palvelutalo

Koillismaan
Palveluyhdistys Ry

Sisältö

PELASTUSSUUNNITELMAN	3
KIINTEISTÖT	4
TÄRKEITÄ YHTEYSTIETOJA	6
KIINTEISTÖN VAARANPAIKAT JA RISKIT	7
VAAROJEN JA RISKIEN ARVIOINTI	8
RISKILUOKKA: TULIPALO	8
RISKILUOKKA: TAPATURMA	9
RISKILUOKKA: SAIRASKOHTAUS	10
RISKILUOKKA: ILKIVALTA JA MURROT	11
RISKILUOKKA: SÄHKÖKATKOS	11
RISKILUOKKA: VESIVAHINKO	12
RISKILUOKKA: POIKKEUSOLOT JA HÄIRIÖTILANTEET	13
RISKILUOKKA: SÄTEILY- JA KEMIKAALIONNETTOMUUS	13
PELASTUSSUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN	14
TOIMINTAOHJEET	15
HÄTÄILMOITUS	15
TULIPALO	16
VESIVAHINKO	18
SÄHKÖKATKO	18
TAPATURMA JA SAIRASKOHTAUS	18
LINJAVIKA	19
MURTO JA RYÖSTÖ	20
TOIMINTA YLEISEN VAARAMERKIN YHTEYDESSÄ	21
TOIMINTA KAASUVAARATILANTEESSA	21
TOIMINTA SÄTEILYVAARATILANTEESSA	21
YLEINEN VAARANMERKKI	22
KAASUVAARA	23
SÄTEILYVAARA	23
VÄESTÖNSUOJAN TYHJENTÄMISSUUNNITELMA	24
ENNAKOINTI	25
AUTOMAATTINEN PALOILMOITINJÄRJESTELMÄ	25
JÄLKIVAHINKOTORJUNTA	26
KOTIVARA	26

VÄESTÖNSUOJASTA VASTAAVAN TEHTÄVÄT	27
VÄESTÖNSUOJAN MATERIAALI	28
TULITYÖSUUNNITELMA.....	31
YLEISIMMÄT TAPATURMAN AIHEUTTAJAT	33
KIIINTEISTÖÖN LIITTYVÄT YRITYKSET JA YHTEISÖT	34
Lähteet.....	34

PELASTUSSUUNNITELMAN

Tämän pelastussuunnitelman tarkoituksena on toimia kiinteistön asukkaille ja henkilöstölle oppaana turvallisuuteen liittyvissä asioissa ja näin parantaa heidän valmiuttaan toimia erilaisissa ennakoitavissa vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelma tulee käydä läpi säännöllisesti saattaa tiedoksi kaikille kiinteistön käyttäjille.

Pelastussuunnitelman keskeisin tavoite on vaara- ja onnettomuustilanteiden ehkäiseminen ja ennakointi. Pelastussuunnitelmassa on pyritty tunnistamaan laajasti Porkkatörmän kiinteistöjen ongelma- ja vaarapaikat sekä ohjeistamaan kuinka vaaratilanteet voidaan pyrkiä välttämään kokonaan.

Pelastussuunnitelman tarkastaa ja hyväksyy Oulu-Koillismaan pelastuslaitoksen palotarkastaja joka toinen vuosi suoritettavan palotarkastuksen yhteydessä.

Pelastussuunnitelma perustuu pelastuslakiin (379/2011) ja valtioneuvoston asetukseen pelastustoimesta (407/2011). Pelastussuunnitelma tulee laatia asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa (407/2011, 1§).

Tämä pelastussuunnitelman on laadittu 30.05.2017 ja sitä säilytetään sähköisessä muodossa Koillismaan Palveluyhdistys ry:n palvelimella. Pelastussuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaa Koillismaan Palveluyhdistys ry:n toiminnanjohtaja. Allekirjoitettu versio pelastussuunnitelmasta säilytetään Koillismaan Palveluyhdistys ry:n toimistolla.

KIINTEISTÖT

Kiinteistön omistaja	Koillismaan Palveluyhdistys ry Keskuskuja 1 C 13, 93600 Kuusamo y-tunnus 0186427-3
Kiinteistön osoite	Porkkatie 3 A – K, 93600 Kuusamo Porkkatie 2, 93600 Kuusamo
Kiinteistötyyppi	Asuinkiinteistö
Asuinhuoneistojen määrä	125
Kiinteistöjen määrä	5
Porrashuoneiden määrä	11 (sis. 4 luhtitaloa)
Asuinhuoneistot kiinteistöittäin	
Talo A – C/ Vaihe I	30
Talo D – F/ Vaihe II	29
Talo G – H/ Vaihe III	26
Talo J – K /Vaihe IV	26
Sotainv. Palvelutalo	14
Kerrosten määrä enimmillään	2
Hissien määrä kiinteistöissä	6
Hissien huoltoyhtiön nimi	Kone Hissit Oy, 1.3.2018 alkaen OTIS Oy
Kiinteistön vakuutusyhtiö	Pohjola Oy
Kokoontumispaikka	Porkkatörmän päiväkot

Talo	A – C	D – F	G – H	J - K	Sotainv. palvelutalo
Sähköpääkeskuksen sijainti	A-B-rappu kellarikerros	D-rappu	H-talo luhtitalon pääty	J-talon erillISRakennus	Talon oikealla seinustalla
Vedenpääsulun sijainti	A-rappu kellarikerros lämmönjakohuone	D-rappu lämmönjakohuone (käynti saunan ovesta)	G-talo luhtitalon pääty	J-talon erillISRakennus lämmönjakohuone	Lämmönjakohuone
Ilmastoinnin katkaisemisen sijainti	Jokaisessa rapussa heti ulko-oven vieressä	Poistolla toimiva ilmanvaihto	Poistolla toimiva ilmanvaihto.	J-talon erillISRakennus, sähköpääkeskus	Poistolla toimiva ilmanvaihto
Väestönsuojat	B-rappu kellarikerros			J-talo 1. kerros	1. kerros

TÄRKEITÄ YHTEYSTIETOJA

Koillismaan Palveluyhdistys ry	
Toiminnanjohtaja /isännöitsijä	Virve Pätsi 050 368 6931 virve.patsi@palveluyhdistys.fi
Osoite	Keskuskuja 1 C 13, 93600 Kuusamo
Hallituksen jäsenet	Tapio Alapelto (puheenjohtaja) Hannu Laakso Arto Veteläinen
Kiinteistöhuolto	
ISS Palvelut Oy	
Asiakaspalvelukeskus 24 h	0200 155 00 palvelukeskus@iss.fi
Muut yhteystiedot	
Yleinen hätänumero	112
Poliisi	112
Myrkytystietokeskus 24 h	09 471 977

KIINTEISTÖN VAARANPAIKAT JA RISKIT

Riskien tunnistamisen avulla voidaan ennaltaehkäistä vaaratilanteita ja vaaratilanteiden syntymistä. Täysin kattavaa listaa mahdollisista tapaturmista tai vaaroista ei ole mahdollista tehdä. Suurimmat riskit aiheuttaa yleensä ihmisen toiminta ja ajattelemattomuus. Kaikessa toiminnassa jokaisen tulee käyttää omaa harkintaa, huolellisuutta ja varovaisuutta, jotta asuinympäristö olisi turvallinen.

Kiinteistöön kohdistuu seuraavat riskiluokat

- Tulipalot
- Tapaturmat
- Sairaskohtaukset
- Ilkivalta
- Vesivahingot
- Sähkökatkokset
- Poikkeusolot
- Säteily- ja kemikaalionnettomuus

Riskiluokkia on käsitelty pohtimalla syitä niiden toteutumiselle, vaikutuksia toimintaan ja kuinka niitä voidaan ennaltaehkäistä.

VAAROJEN JA RISKIEN ARVIOINTI

RISKILUOKKA: TULIPALO

Tulipalon yleisimmät syttymissyyt

- Sähkölaitteet: kahvinkeitin, liesi, mikro ym.
- Vialliset sähkölaitteet ja asennukset
- Tupakointi
- Varomaton tulenkäsittely: kynttilät, avotuli, tulityöt
- Laiteviat
- Ilkivalta/tuhopoltto

Tulipalon vaikutus kiinteistöön ja sen asukkaisiin

- Tulipalo on välitön uhka huoneistossa oleville ja välillinen uhka muille talossa asuville
- Terveysvaikutukset ja henkilövahingot
- Kiinteistön vaurioituminen tai tuhoutuminen
- Taloudelliset vahingot

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennalta ehkäisemiseksi ja avun perille saamiseksi

Kaikissa kiinteistöissä on *automaattinen paloilmoitinjärjestelmä* joka huolletaan ja testataan säännöllisesti. Varauloskäynnit on merkattu ja pidetään vapaina. Säännöllisesti tarkastettu alkusammutuskalusto löytyy kaikista luhti- ja rappukäytävistä. Läpivientejä on tiivistetty korjaustöiden yhteydessä sekä palo-osastointia parannettu.

Suurella osalla huoneistoja on *turvaliesi tai liesivahti* sekä alkusammutuspeitto. Kiinteistön omistaja huolehtii kiinteistöön kuuluvien *sähkölaitteiden huollosta ja määräaikaistarkastuksista*.

Avotulen teko ja grillaaminen on kiellettyä talojen parvekkeilla ja luhtikäytävillä. Tupakointi on kiellettyä kaikissa sisätiloissa, parvekkeilla, luhtikäytävillä ja sisäänkäyntien edustoilla.

Isännöitsijä, kiinteistöhuolto ja asukkaat huolehtivat kukin ettei kiinteistöjen lähellä säilytetä sinne kuulumatonta palavaa materiaalia. *Rappukäytävässä ei säilytetä helposti syttyvää materiaalia*. Lisäksi kotihoito ja kiinteistöhuolto tiedottavat isännöitsijää mahdollisista riskeistä huoneistoissa ja ohjaavat asukkaita paloturvallisuudessa tarvittaessa.

Isännöitsijä huolehtii *avainturvallisuudesta*. Kadonneet avaimet ilmoitetaan isännöitsijälle ja lukot uusitaan tarpeen mukaan. Teknisiin tiloihin on pääsy vain kiinteistöhuollon ja isännöitsijän avaimilla.

Pelastustiet on merkattu asianmukaisesti. Sairaankuljetuksella ja palokunnalla on pääsy omalla yleisavaimella jokaisen kiinteistöön.

Tulitöitä kohteissa saa tehdä vain voimassa olevan tulityökortin omaava henkilö (ks. Tulityösuunnitelma sivu 30).

Johtopäätelmät: Tulipalonriski on kohteissamme suuri. Tämä johtuu osaltaan asukkaiden korkeasta iästä ja sen mukanaan tuomasta toimintakyvyn ja muistin osittaisesta heikkenemisestä. Automaattisen paloilmoitinjärjestelmän avulla on jo pystytty torjumaan joitakin huoneistopalonalkuja. Kiinteistöhuolto ja kotihoito ovat osanneet puuttua asukkaiden kotona näkemiinsä paloturvallisuusriskeihin ajoissa. Tiedotetaan asukkaita kuinka toimia tulipalon sattuessa, sekä tulipalojen ennaltaehkäisemiseksi.

RISKILUOKKA: TAPATURMA

Tapaturman yleisimmät syyt

- Kaatuminen, liukastuminen, putoaminen
- Työtapaturma
- Liikennetapaturma
- Vialliset sähkölaitteet ja asennukset
- Kunnossapidon laiminlyönti

Tapaturman vaikutus kiinteistöön ja sen asukkaisiin

- Tapaturma voi johtaa pitkäaikaiseen sairaalahoitoon tai vakavimmillaan kuolemaan
- Taloudelliset kustannukset tapaturman aiheuttajalle ja uhrille

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi ja avun perille saamiseksi

Isännöitsijä, kiinteistöhuolto ja asukkaat huolehtivat että rappu- ja luhtikäytävät ovat esteettömät ja turvalliset kulkea. Asukkaat, kotihoito ja omaiset huolehtivat että asukkaalla on turvallista ja esteetöntä liikkua omassa huoneistossa ja apuvälineet ovat kunnossa. Remonttien yhteydessä huoneistojen esteettömyyttä on parannettu ja apuvälineitä on lisätty.

Pihavalot toimivat aikaohjelmalla ja valolähteet tarkastetaan syksyisin ja korjataan aina tarpeen mukaan. Osa rappu- ja luhtikäytävävaloista sekä wc:n valoista toimii liikkeentunnistimella. Kiinteistöhuolto ja isännöitsijä huolehtivat pihojen liukkaudentorjunnasta ja siisteydestä. Vuotavat räystäät korjataan ja hulevedet ohjataan pois kulkuväyliltä. Kattojen lumitilannetta seurataan aina kevättalvella ja lumilipat ja jäät poistetaan tarvittaessa. Vaara-alueet rajataan puomeilla. Lumiesteiden kunto tarkastetaan ennen talven tuloa. Puita kaadetaan ja oksia karsitaan tarpeen mukaan.

Pelastustiet on merkattu asianmukaisesti. Sairaankuljetuksella ja palokunnalla on pääsy yleisavaimella jokaisen kiinteistöön.

Johtopäätelmät: Kiinteistöhuollolla on merkittävä rooli tapaturmien ennalta ehkäisemisessä. Kiinteistöhuollon on pidettävä kaikki kulkureitit hyvässä kunnossa läpi vuoden. Liukkauden torjunta ja esteettömyys ovat avainasemassa. Kaikilla asukkailla on velvollisuus ennaltaehkäistä onnettomuuksia ilmoittamalla havaituista riskeistä isännöitsijälle tai kiinteistöhuollolle. Asukkaiden vastuulla on myös säilyttää rollaattorit ym. kulkupelit niin etteivät ne tuki kulkuväyliä rappu- ja luhtikäytävissä. Kotihoito toimii usein tiedonvälityskanavana asukkaan ja kiinteistöhuollon/isännöitsijän välillä. Taloudellisia kustannuksia vastaan on suojauduttu vakuutuksilla. Tiedotetaan asukkaita kuinka toimia tapaturman sattuessa.

RISKILUOKKA: SAIRASKOHTAUS

Sairaskohtauksen aiheuttaja

- Erilaiset terveydelliset syyt

Sairaskohtauksen vaikutus asukkaisiin

- Vaikuttaa yksittäisiin asukkaisiin
- Vaatii sairaalahoitoa
- Voi johtaa kuolemaan, mikäli hoitoon pääsy viivästyy

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi ja avun perille saamiseksi

Sairauskohtausten ennaltaehkäiseminen on jokseenkin mahdotonta, koska sairaskohtaus tulee yleensä yllättäen. Osalla Porkkatörmän asukkaista on käytössään turvapuhelin, jolla hälytetään apua sairaskohtauksen tai tapaturman sattuessa. Hälytys vastaanotetaan hoitajien puhelimeen tai vaihteeseen josta tieto potilaan tilasta välitetään edelleen kotihoidolle ja sairaankuljetusyksikölle.

Pelastustiet on merkattu asianmukaisesti. Kaupungin kotihoidolla ja sairaankuljetuksella on pääsy yleisavaimella jokaisen kiinteistöön.

Johtopäätelmät: Varautuminen melkein mahdotonta. Hoitoon pääsyä nopeuttaa asukkaalla käytössä oleva turvapuhelin. **Ensisijaisen tärkeää on pitää pelastustiet vapaana.** Ongelmana ovat väärin pysäköidyt autot, jotka voivat hidastaa avun perille saamista. Tiedotetaan asukkaita kuinka toimia sairaskohtauksen sattuessa.

RISKILUOKKA: ILKIVALTA JA MURROT

Ilkivallan ja murron aiheuttaja

- Puutteellinen valaistus
- Asiattomien oleskelu kiinteistössä tai sen alueella
- Puutteellinen lukitus ja avain turvallisuus
- Puutteellinen kulunvalvonta

Ilkivallan ja murron vaikutus kiinteistöön ja sen asukkaisiin:

- Taloudelliset kustannukset voivat olla huomattavia
- Luo turvattomuuden tunnetta

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi

Kiinteistöjen valaistusta on parannettu tarpeen mukaan. *Pihat, luhtikäytävät ja rappukäytävät ovat hyvin valaistuja ja osa valoista toimii liiketunnistimella.* Pihavalot toimivat aikaohjelmalla ja valonlähteet tarkastetaan syksyisin ja korjataan aina tarpeen mukaan.

Isännöitsijä huolehtii *avainturvallisuudesta (ks. Tulipalo sivu 8)*. Isännöitsijä ja kiinteistöhuolto huolehtivat, että jokaisen kerrostalon ulko-ovet lukkiutuvat automaattisesti viimeistään klo 20.00 ja aukeavat aamulla klo 7.00.

Johtopäätelmät: Ilkivalta kohdistuu usein sattumanvaraisiin paikkoihin. Hyvä valaistus, toimiva ulko-ovien aikalukitus ja avainturvallisuudesta huolehtiminen ovat ensisijaisen tärkeitä. Osaltaan avainturvallisuuteen vaikuttaa myös asukkaiden oma toiminta; onko avaimia luovutettu edelleen tai onko hukkaan menneestä avaimesta ilmoitettu isännöitsijälle. Alueella ei ole kameravalvontaa. Taloudellisia kustannuksia vastaan on suojauduttu vakuutuksilla.

RISKILUOKKA: SÄHKÖKATKOS

Sähkökatkoksen aiheuttaja

- Vika kantaverkossa
- Laiteviat ja oikosulut
- Verkon huoltotoimenpiteet
- Vialliset sähkölaitteet ja asennukset
- Luonnonvoimat
- Kiinteistöjen huoltotoimet ja remontit

Sähkökatkoksen vaikutukset kiinteistöön ja sen asukkaisiin

- Sähkölaitteet, kiinteistöautomaatio ja mm. turvallisuusjärjestelmät eivät toimi
- Voi lisätä tapaturman ja tulipalon riskiä pimeään aikaan
- Kiinteistö viilenee talvella nopeasti

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi

Paloilmoitinlaitteisto ja poistumistiekyllit pelaavat varavirtalähteillä sähkökatkoksen sattuessa. Kantaverkkoa on sähkönsiirtoyhtiö korjannut normaalisti myöhään illalla tai yöllä, jolloin vaikutukset asumiseen ovat olleet vähäiset. Omatoiminen varautuminen taskulampun tai jonkin muun akkukäyttöisen valonlähteen avulla.

Johtopäätökset: Kantaverkon korjaustoimista johtuvista sähkökatkoista saadaan ilmoitukset normaalisti aina hyvissä ajoin ja näin ollen niihin osataan varautua. Yllättäviin sähkökatkoksiin, kuten luonnonvoimista johtuviin, on melkein mahdotonta varautua ennakkoon. Tiedotetaan asukkaita tiedossa olevista sähkökatkoista hyvissä ajoin sekä kuinka toimia yllättävän sähkökatkoksen sattuessa.

RISKILUOKKA: VESIVAHINKO

Vesivahingon aiheuttaja

- Putkirikko
- Putkisto tukos
- Huollon laiminlyönti
- Rikkoutunut tai tukkeutunut jätevesipumppu
- Sade ja sulamisvedet pääsee rakenteisiin
- Huolimattomuus

Vesivahingon vaikutukset kiinteistöön ja sen asukkaisiin

- Taloudelliset kustannukset kiinteistölle ja/tai vesivahingon aiheuttajalle
- Huoneistossa asuinkelvoton korjaustöiden ajan

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi

Sadevesijärjestelmät ja katot tarkastetaan säännöllisesti ja huolletaan tarvittaessa. Osaan kiinteistöistä uusittu vesiputket remonttien yhteydessä. Kellarikerrokseen A – C-talossa on lisätty kosteushälyttimet mahdollisen viemärin tai sadevesijärjestelmän tulvimisen vuoksi. Jätevesipumppaamot huolletaan säännöllisesti.

Johtopäätökset: Asukkaiden tulee aina ilmoittaa havaituista vioista isännöitsijälle tai kiinteistöhuollolle. Tulevaisuudessa remonttien yhteydessä on mahdollista lisätä kosteushälyttimiä myös huoneistoihin. Taloudellisia kustannuksia vastaan on suojauduttu vakuutuksilla. Kiinteistöhuollolla ja isännöitsijällä pääsy yleisavaimella veden pääsululle.

RISKILUOKKA: POIKKEUSOLOT JA HÄIRIÖTILANTEET

Poikkeusolojen ja häiriötilanteiden aiheuttaja

Poikkeusolot	Häiriötilanteet
- Yleinen hätätila	- Pitkäaikaiset veden-, lämmön- ja
- Aseellinen hyökkäys	sähkönjakelun häiriöt
- Luonnonmullistus	- Myrskyt
- Pandemia	- Tulvat
- Suuronnettomuus	- Vesiepidemia

Poikkeusolojen ja häiriötilanteiden vaikutukset kiinteistöön ja sen asukkaisiin

- Taloudelliset kustannukset
- Kodin menetys
- Kiinteistön vahingoittuminen tai tuhoutuminen
- Vakava sairastuminen ja kuoleman uhka

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi

Asukkaat voivat omatoimisesti varautua mm. pitkäaikaisiin veden jakeluongelmiin säilyttämällä pulloitettua lähdevettä kaapissa (ks. Kotivara sivu 26). Muutoin noudatetaan viranomaisten antamia ohjeita.

Johtopäätökset: Ennaltaehkäiseminen on mahdotonta. Tiedotetaan asukkaita kuinka toimia poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa.

RISKILUOKKA: SÄTEILY- JA KEMIKAALIONNETTOMUUS

Säteily- tai kemikaalionnettomuuden aiheuttaja

- Vaarallisten kemikaalien käsittely kiinteistön välittömässä läheisyydessä
- Ydinvoimalaonnettomuus
- Ydinaseet

Säteily- ja kemikaalionnettomuuden vaikutus kiinteistöön ja sen asukkaisiin

- Terveysvaikutukset asukkaille ja mahdollinen kuolema

Toimenpiteet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi

Noudatetaan viranomaisten ohjeita. Pysäytetään ilmanvaihto onnettomuuden sattuessa. Jokaisessa väestönsuojassa säilytetään joditabletteja.

Johtopäätökset: Tiedotetaan asukkaita kuinka toimia säteily- ja komikaalionnettomuudessa. Varmistetaan vuosittain että väestönsuojissa säilytettävät joditabletit eivät ole vanhentuneet.

PELASTUSSUUNITELMASTA TIEDOTTAMINEN

Pelastussuunnitelma toimitetaan jokaiseen huoneistoon sekä A- ja D-rapun sekä Sotainvalidien palvelutalon ilmoitustauluille. Lisäksi pelastussuunnitelma on luettavissa yhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.palveluyhdistys.fi/asukkaalle sekä yhdistyksen toimistolla osoitteessa Keskuskuja 1 C 13, 93600 Kuusamo.

TOIMINTAOHJEET

HÄTÄILMOITUS

1. SOITA HÄTÄNUMEROON 112
2. KERRO MITÄ ON TAPAHTUNUT
  - Tulipalo
  - Sairaskohtaus
  - Onnettomuus
  - Muu, mikä?
3. KERRO TARKKA OSOITE JA KUNTA
  - Porkkatie 2 A
  - Porkkatie 3 A – K
  - Kuusamo
4. VASTAA HÄTÄKESKUKSEN ESITTÄMIIN TARKENTAVIIN KYSYMYKSIIN
  - Hätäkeskus hälyttää avun matkalle jo hätäpuhelun aikana
5. TOIMI ANNETTUIEN OHJEIDEN MUKAAN
6. OPASTA APU KOHTEESEEN
7. LOPETA PUHELU VASTA SAATUASI LUPA

TULIPALO

Jos tulipalo syttyy tilassa, jossa itse olet, toimi seuraavasti tai jaa seuraavat tehtävät auttajia ollessa useita

1. **Pelasta** välittömässä vaarassa olevat
2. **Sulje** ovet estääksesi savun ja palon leviäminen
3. **Hälytä** palokunta soittamalla numeroon 112
4. **Sammuta**, jos palo on pieni eikä savua vielä ole
5. **Varoita** niitä jotka eivät ole välittömässä vaarassa
6. **Opasta** tai järjestä opastus ja esteetön pääsy pelastusyksikölle kohteeseen sekä kerro välittömästi pelastusviranomaiselle onko ihmisiä vaarassa ja jo suoritettut toimenpiteet
7. **Varmista**, että kaikki ovat päässeet kokoontumispaikalle, Porkkatörmän Päiväkotiin

Poistumaan kehotetut (eivät välittömässä vaarassa olevat) sulkevat koneet ja laitteet, ikkunat sekä kaikki ovet ja poistuvat ennalta määrätulle kokoontumispaikalle. Kerrostalopaloissa savu- ja palokaasut pääsevät usein leviämään porraskäytävään täyttäen sen kokonaan näkyväisyyden jäädessä vain muutamaan kymmeneen senttimetriin. Savu on lisäksi erittäin myrkyllistä, jonka hengittäminen aiheuttaa menehtymisen erittäin nopeasti. **ÄLÄ KÄYTÄ HISSIÄ!**

Erityisohjeet Porkkatörmälle: Pääsääntöisesti palokunta ehtii ensimmäisenä paikalle. Tällöin noudatetaan viranomaisen antamia ohjeita. Mikäli kotihoito ja/tai kiinteistöhoitaja ehtii paikalle ennen palokuntaa, tämä menee kohteeseen ja ottaa mukaansa käsisammuttimen. Ennen sisälle menoa hänen tulee tutkia, tuleeko huoneistosta savua ja lisäksi tulee tunnustella oven pintaa kämmenellä. Jos ovea ei voi koskea kämmenellä, sitä ei saa avata. Kiinteistöhoitaja ottaa tilanteen vastuulle ja jakaa edellä mainitut tehtävät. Viereisten asuntojen asukkaat evakuoidaan tarvittaessa. Kotihoito/kiinteistöhoitaja eivät saa vaientaa hälytystä. Kotihoito hälyttää tarvittaessa lisäapua ns. ryhmätekstiviestinä. Viesti lähetetään kotihoidon esimiehille, jotka huolehtivat jatkohälytyksistä oman sisäisen suunnitelmansa mukaisesti. Ryhmätekstiviesti lähetetään myös toiminnanjohtajalle. Viesti on: Porkkatörmä hätä sos. Viesti ja vastaanottajat päivitetään vuosittain ja aina tarvittaessa. Kiinteistöhoitaja ilmoittaa paloviranomaiselle sen saavuttua tehdyt toimenpiteet sekä evakuoidut/sisällä olijat. Johto siirtyy paloviranomaiselle heti sen saavuttua. Asukkaat evakuoidaan tarvittaessa Porkkatörmän Päiväkotiin. Avaimen saa Kuusamon kaupunginkiinteistöpäivystyksestä puh. 0400 682 346.

Jos palo on muualla ja porraskäytävässä on savua, toimi seuraavasti

- Jää asuntoon ja ole rauhallinen
  - Kerrostaloissa jokainen asunto on tehty omaksi palo-osastokseen "palolokero", josta palon nopea leviäminen toiseen asuntoon on estetty rakenteellisin toimenpitein
  - Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, asuntoon jääminen ei
- Mene parvekkeelle tai ikkunan luo ja herätä huomiota huutamalla, vilkuttamalla valoja, heiluttamalla jotain näkyvää, voit myös soittaa numeroon 112 ja kertoa tarkan osoitteen missä olet
- Laske varmuuden vuoksi vettä ammeeseen tai lavuaareihin
- Jos asuntoon alkaa tulla savua ovien raoista, postiluukusta tai ilmanvaihtoventtiileistä, tuuleta ja tiivistä vuotokohtat kosteilla tekstiileillä
- Jos asunnon ovi alkaa kuumeta, jäähdytä sitä vedellä
- Jos liekit lyövät asunnon ikkunoihin, siirrä helposti syttyvä tavarat pois ikkunoiden läheisyydestä
- Noudata viranomaisten ohjeita

Pelastustie

VESIVAHINKO

- Selvitä etukäteen veden pääsulun sijainti
- Katkaise vuotokohteesta ja sen läheisyydestä sähkö
- Tyrehdytä vuoto esimerkiksi sulkemalla veden pääsulku (mikäli mahdollista),
- **Ilmoita asiasta aina ensisijaisesti kiinteistöhuollon päivystysnumeroon 0200 15500, näin varmistat että kiinteistöhuolto saa VÄLITTÖMÄSTI tiedon vahingosta ja voi aloittaa korjaus ja kuivaus toimenpiteet**
- Ilmoita vahingosta isännöitsijälle 050 3686 931

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Selvitä vesivaaran aiheuttaja
- Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehdyttämään se
- Pyri estämään veden pääsy rakennukseen säkityksin, muovipeitteitä käyttämällä, johtamalla vesi pois päin
- Hälytä paikalle kiinteistöhuolto soittamalla päivystysnumeroon 0200 15500

SÄHKÖKATKO

Asukkaat

- Varmista, ettei hisseihin ole jäänyt ihmisiä
- Varaa kaappiin toimiva taskuvalaisin sähkökatkosten varalle
- Polta kynttilöitä varoen tai varaa led-kynttilöitä sähkökatkosten varalle

Kiinteistöhuolto

- Varmista, ettei hisseihin ole jäänyt ihmisiä
- Tarkista sähkökatkoksen syy ja mahdollisuus palata normaaliin sähkön saantiin.
- Tiedota tilanteesta ihmisille ja kehoita varovaisuuteen, mikäli kynttilöitä käytetään.

TAPATURMA JA SAIRASKOHTAUS

Selvitä mitä on tapahtunut

- Onko potilas kaatunut, pyörtynyt, kouristellut?
- Onko silminnäkijöitä?
- Jaa seuraavat tehtävät, jos auttajia on enemmän
- **Tarkista** onko potilas heräteltävissä puhuttelemalla tai ravistamalla?
- Tarkista hengitys
- Jos potilas ei herää, tarkista hengitys: aseta kämmenselkä potilaan suun eteen ja koeta tuntuuko ilmavirtausta. Potilaan kasvojen sinerrys on merkki hengityksen estymisestä tai loppumisesta
- Siirrä oikeaan asentoon

- Käännä tajuton potilas kylkiasentoon
- Ojenna päätä taakse, jotta hengitys pääsee kulkemaan esteettä
- **Tee hätäilmoitus**

Heti kun olet selvittänyt potilaan tilan ja havainnut, että kyseessä on hätätilanne, soita numeroon **112** ja kerro:

- Mitä on tapahtunut
- Mitä potilas valittaa
- Mitä hän juuri sillä hetkellä tekee
- **Tarkkaile** potilaan tilassa muutoksia ennen pelastuslaitoksen yksikön saapumista, soita uudelleen numeroon **112**
- **Opasta** ja järjestä esteetön kulku potilaan luokse
- **Kerro** pelastuslaitoksen henkilöstölle mitä on tapahtunut, miten potilaan tila on kehittynyt ja onko potilaalle annettu ensiapua

LINJAVIKA

PALOILMOITTIMEN LINJAVIKA tarkoittaa häiriötä paloilmoitinlaitteen ja hätäkeskuksen välisessä puhelinverkkoyhteydessä. Vuodesta 2010 alkaen linjavikailmoitusten käsittely tapahtuu teleoperaattoreiden ja paloilmoitinkiinteistöjen välillä. Linjavikatilanteiden valvonta on täysin paloilmoitinkiinteistöjen vastuulla.

TOIMINTAOHJEET LINJAVIKATILANTEESSA

Porkkatörmän vanhustentalojen valvonta linjavikatilanteessa toteutetaan pääsääntöisesti ISS:n päivystävän kiinteistöhuoltajan ja/tai isännöitsijän toimesta. Vikatilanteen jatkuessa yli kaksi (2) vuorokautta voidaan käyttää myös ulkopuolisia turvallisuuspalveluja.

Linjavikatilanteessa alueella suoritetaan tarkastuskäynti 1 – 2 tunnin välein alkaen klo 18.00 ja päättyen klo 07:00. Lisäksi Kuusamon kaupungin kotihoidon yöpartio käy Porkkatörmän alueella satunnaisesti yöaikaan. Linjavikatilanne annetaan kotihoidon yöpartiolle tiedoksi.

Sotainvalidien Palvelutalosta, Porkkatie 3 A – C –rapusta ja Porkkatie 3 D – F –rapusta tarkastetaan kaikki raput ja kerrokset. Luhtitalot, Porkkatie 3 G – H sekä Porkkatie 3 J – K tarkastetaan luhtikäytäviltä. Mikäli tarkastuskäynnin aikana havaitaan savua ja/tai liekkejä soitetaan välittömästi yleiseen hätänumeroon 112. Yöpartiolla on lisäksi käytössä ryhmätekstiviesti tulipalojen varalla: PORKKATÖRMÄ HÄTÄ SOS!!

Toimintaohje annettu tiedoksi ISS:n kiinteistöhoitajille sekä toimitettu paloilmoitinkaappiin osoitteessa Porkkatie 2 A.

MURTO JA RYÖSTÖ

Ennalta ehkäisevät toimet:

- Varkautta ja ryöstöä edeltää usein tiedustelu
- Tarkkaile oudosti käyttäytyviä asiattomia henkilöitä, seuraa tällaisten henkilöiden toimia ja paina tuntomerkit mieleesi, ilmoita havainnoistasi
- Älä luota haalareiden yrityslogoon
- Pidä arvokkaat laitteet ja rahat poissa näkyviltä ja käsilaukut/lompakot lukitussa kaapissa

Jos ryöstö tai varkaus tapahtuu:

- Pysy rauhallisena, älä vastusta ryöstäjää
- Hidasta toimintaa niin, että muutkin voivat tarkkailla ryöstäjän toimintaa
- Älä ärsytä ryöstäjää, älä leiki sankaria, voit vaarantaa oman tai muiden turvallisuuden
- Uhattuna älä hälytä

Tuntomerkit:

- Paina tuntomerkit mieleesi
- Paina mieleen ryöstäjän ääni ja erikoistuntomerkit
- Ryöstäjän poistuessa tarkkaile pakenemista
- Kiinnitä huomiota pakotapaan ja mahdollisiin apureihin

Hälyttäminen:

- Hälytä vasta kun se voi tapahtua vaaratta
- Hälytä puhelimella turvallisuudesta vastaava ja poliisi numerosta **112** ilmoita:
  - paikka, aseellinen/aseeton ryöstö, tekijöiden määrä, tuntomerkit/erikoistuntomerkit, pakotapa, suunta, auton väri, -merkki, rekisterinumero
- Älä sulje puhelinta ilman lupaa

Jälkitoimet:

- Lukitse ovet
- Huolehdi mahdollisista loukkaantuneista
- Varmista mahdolliset todistajat
- Suojaa jäljet ja esineet
- Täytä tuntomerkkilomake itsenäisesti ja anna sellainen todistajille

- Laita tuntomerkit paperille

Ilmoita tapauksesta isännöitsijälle. Vuokranantajan tehtävänä on auttaa poliisia tapauksen jälkiselvittelyssä sekä päättää toimenpiteistä, joiden avulla vastaavilta tapauksilta voitaisiin välttyä.

TOIMINTA YLEISEN VAARAMERKIN YHTEYDESSÄ

- 1. Suojaudu sisätiloihin, poikkeusoloissa välittömästi sisätiloihin**
- 2. Pysäytä ilmanvaihto**
- 3. Sulje ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoluukut ja tiivistä ne**
- 4. Kuuntele ja noudata radiosta viranomaisten ohjeita**
- 5. Vältä puhelimen käyttöä pelastusviranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi**

TOIMINTA KAASUVAARATILANTEESSA

Kaasuvaaratilanteesta ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä sekä lisäohjeita annetaan radion ja TV:n välityksellä. Kaasuvaaratilanteessa toimitaan kuten aina yleisen vaaramerkin jälkeen

- **Suojaudu** sisätiloihin talon ylempiin kerroksiin. Kellariin ja normaaliolojen käytössä olevaan väestönsuojaan ei pidä mennä, koska se ei ole tiivis (sulkutilassa)
- **Pysäytä** ilmanvaihto
- **Sulje** ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot ja tiivistä ne
- **Kuuntele ja noudata** radiosta viranomaisten antamia tietoja ja ohjeita
- **Vältä puhelimen käyttöä** pelastusviranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi
- **Pysy sisällä**

Ulkona kuullessasi yleisen vaaramerkin

- Pyri sisätiloihin. Jos ei pääse sisälle kulje sivutuuleen pois päin arvioidusta onnettomuuspaikasta ja pyri korkeampaan maastokohtaan
- Hengitä monikerroksisen kostutetun kankaan, hatun tai sammaleen läpi

TOIMINTA SÄTEILYVAARATILANTEESSA

Säteilyvaarasta ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä sekä lisäohjeita annetaan radion ja TV:n välityksellä. Yleinen teksti-TV sivu 197.

- **Suojaudu** sisätiloihin
- **Pysäytä** ilmanvaihto
- **Sulje** ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot ja tiivistä ne

- Rakennuksesta on pyrittävä tekemään mahdollisimman tiivis, ettei radioaktiivisia hiukkasia tai kaasuja tunkeutuisi sisälle. Tiivistämisessä tulee huomioida myös postiluukku ja ilmastointi- ja savuhormien sekä kaikkien muiden rakojen ja aukkojen tukkiminen. Tiivistämiseen voi käyttää muovipusseja tai muovikalvoa, teippejä ja tiivistysmassoja
- **Kuuntele ja noudata** radiosta viranomaisten antamia tiedotuksia ja ohjeita
- **Vältä puhelimen käyttöä** pelastusviranomaisten teleyhteyksien varmistamiseksi
- Nauti joditabletit ainoastaan viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti
- Jos on pakko mennä ulos, käytä hengityssuojainta ja tiivistä pukua

YLEINEN VAARANMERKKI

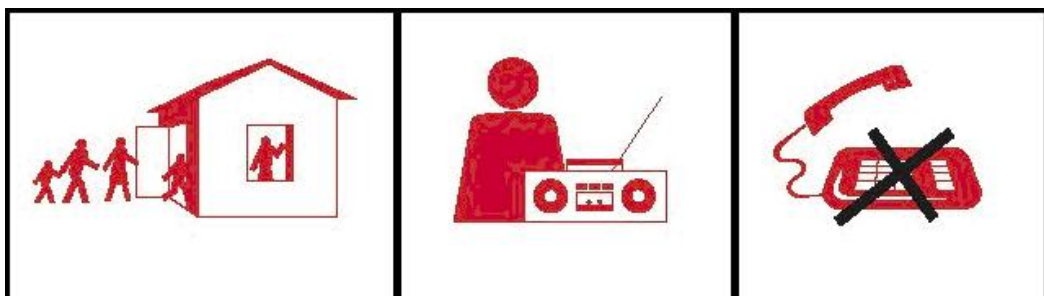

Yleinen vaaramerkki on yhden minuutin pituinen **nouseva ja laskeva äänimerkki** tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan jakson pituus on 7 sekuntia ja laskevan jakson pituus samoin 7 sekuntia.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa **väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa**. Varoitus annetaan taajamissa kiinteällä ulkohälytinja järjestelmällä ja taajamien ulkopuolella kulkuneuvoon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä. **Vaara ohi -merkki** on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin:

- Siirry sisälle. Pysy sisällä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio ja odota rauhallisesti ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla.

KAASUVAARA

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki. Toimi silloin yllä olevien ohjeiden mukaisesti ja lisäksi:

Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua

- paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
- pysyttele yläkerroksissa kunnes vaara on ohi
- kuuntele radiota.

Jos olet ulkona, etkä pääse sisälle

- kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
- pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
- paina märkä vaate, ruoho, turve- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi

SÄTEILYVAARA

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti koko maassa mittareilla. Pienetkin muutokset huomataan heti ja niistä tiedotetaan viipymättä. **Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.**

Mene sisälle

Sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi, jotta radioaktiiviset aineet eivät pääsisivät sisään. Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja.

Joditabletit

Ota joditabletti vasta viranomaisten kehotuksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiosta. Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen, mutta eivät anna muuta suojaa. Tabletteja ei pidä lähteä vaaratilanteessa noutamaan rakennuksen ulkopuolelta. Kotiin niitä voi hankkia etukäteen apteekista.

Suojaa ruoka ja juomavesi

Laita esillä olevat elintarvikkeet muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin. Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset suojaavat radioaktiiviselta pölyltä.

Ulkona liikkuminen

Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadevaatteita. Riisu vaatteet sisälle tullessasi eteiseen ja peseydy huolella. Käytä hengityssuojainta, pyyhettä tai talouspaperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsy keuhkoihin.

Eläinten suojaus

Siirrä kotieläimet sisätiloihin ja suojaa hyvin niiden rehuvarastot ja juomavesi.

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kuntasi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 197. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen [www](http://www.stuk.fi) osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta osoitteesta [www.intermin.fi /sm/pelastus](http://www.intermin.fi/sm/pelastus).

VÄESTÖNSUOJAN TYHJENTÄMISSUUNNITELMA

Väestönsuoja tulee saattaa käyttökuntoon 72 tunnissa. Viranomaiset voivat määrätä suojan kuntoon laiton lyhyemmässäkin ajassa. Jotta suoja saataisiin määräyksen jälkeen mahdollisimman nopeasti käyttökuntoon, tulee tyhjentäminen ja käyttökuntoon valmistelu suunnitella etukäteen.

K-talon väestönsuoja toimii kiinteistöhuollon varastona, B-rapun väestönsuojaa käytetään huoneistokohtaisten varastojen sijoituspaikkana ja Sotainvalidien Palvelutalon väestönsuojaa toimii taukotilana.

Väestönsuojaa käyttökuntoon laitettaessa joudutaan tyhjentämään kaikki väestösuojissa olevat varastot. Näille tavaroille tulee varata paikka, mihin ne siirretään, ellei heidän asuntoihinsa päästä niitä viemään.

Ensisijaisesti tyhjentämistä johtaa väestönsuojanhoitaja. Mikäli hän ei ole paikalla, on talon muiden asukkaiden aloitettava omatoimisesti suunnitelman mukainen tyhjentäminen ja väestönsuojan kuntoon laitto.

Lähtökohtaisesti kukin asukas vie omat tavaransa huoneistoonsa ja sen jälkeen osallistuu purkamiseen, rakentamiseen ja muihin suojan käyttökuntoon saattamiseen vaatimiin toimenpiteisiin.

Väestönsuojan tyhjentäminen

C-rapun väestönsuojassa olevat asukkaiden varastot tyhjennetään ensisijaisesti heidän omiin huoneistoihin. Mikäli tämä ei ole mahdollista voidaan varastot tyhjentää C-rapun kellarikerroksessa olevaan kerhotilaan.

K-talon väestönsuoja tyhjennetään erillISRakennuksessa sijaitsevaan asukkaiden varastotilaan ja pyörävarastoon.

Sotainvalidien Palvelutalon väestönsuoja tyhjennetään joko erillISRakennuksessa sijaitsevaan varastotilaan tai K-talon pyörävarastoon.

ENNAKOINTI

AUTOMAATTINEN PALOILMOITINJÄRJESTELMÄ

Porkkatörmän asunnoissa on 1.10.2008 lukien otettu käyttöön automaattinen osoitteellinen paloilmoin järjestämä. Järjestelmän tavoitteena on lisätä asukkaiden turvallisuutta.

Toimintaperiaate

Paloilmoin järjestelmän paloilmoinkeskus on A - C-talon B-rapussa. Kaikissa huoneistoissa on niin sanotut kantahälyttimet. Huoneiston hälytin hälyttää aina, jos kyseisessä huoneistossa tulee palohälytys. Palohälytystieto menee suoraan hätäkeskukseen. Lisäksi huoneistoissa on ilmaisim tai ilmaisimia. Savuilmaisimet reagoivat savuun. Myös tupakansavu voi aiheuttaa hälytyksen. Lämpöilmaisimet reagoivat nimensä mukaisesti lämpöön.

Teidän ei tarvitse, ettekä Te saa itse tehdä ilmaisimille tai hälyttimille mitään. Niitä ei saa esimerkiksi irrottaa. Mahdollisista vioista tulee automaattisesti tieto kiinteistöhoitajille.

Palohälytystilanne

Sireenit alkavat soida. Tieto tulipalosta menee suoraan hätäkeskukseen, joka hälyttää palokunnan paikalle. Tieto tulipalosta menee tekstiviestinä ohjaajille ja kiinteistöhoitajille. Noudata palohälytystilanteessa henkilökunnan ja palokunnan ohjeita! Kokoonumispaikka on Porkkatörmän päiväkot.

Tärkeitä puhelinnumeroita:

Yleinen hätänumero 112

Ohjaajat/kaupungin kotihoito 040 7737 941

Kiinteistöhuolto 0200 15500

Toiminnanjohtaja 050 5386 931

Ennakkopalotilanne

Paloilmoinjärjestelmä varoittaa jo etukäteen uhkaavasta tulipalosta. Hälytys kuuluu vain kyseisessä huoneistossa sekä paloilmoinkeskuksessa (B-rapussa olevassa kaapissa). Myös ennakkopalosta menee tieto ohjaajille ja kiinteistöhoitajille. Ennakkopalotilanne muuttuu tulipaloksi, mikäli sen aiheuttajaa ei poisteta. Ennakkopalotilanteessa sammuttakaa kynttilä ja ottakaa kattila tms. pois liedeltä ja lisää tuuletusta mikäli huoneistossa paljon käryä.

JÄLKIVAHINKOTORJUNTA

Jälkivahinkojen torjunnalla pyritään estämään tulipalosta ym. onnettomuudesta aiheutuvien lisävahinkojen syntyminen. Toimenpiteet suoritetaan kiinteistöhuollon sekä jälkivahinkojen torjuntaan erikoistuvan yrityksen toimesta. Jälkivahinko torjunta aloitetaan heti, kun onnettomuus- tai vahinkotilanne sen sallii.

Palovahinko ei ole yksinomaan tulen aiheuttama vahinko, vaan siihen kuuluvat myös palon jälkivahingot, kuten esimerkiksi korroosio-, vesi-, savu-, ja nokivahingot. Jälkivahinkoja aiheuttavat myös vuoto- ja tulvavesivahinko sekä rakennukseen murtautuminen. Jälkivahingot voivat olla merkittävä osa vahingon määrästä. Jälkivahinkojen torjunnan epäonnistuminen lisää yleensä vahinkojen määrää sekä pidentää toiminnan keskeytysaikaa.

Toimenpiteet:

- Vartioinnin järjestäminen ja lukituksen varmistaminen
- Raivaustyöt, rakenteiden tukeminen ja suojaus
- Palo ja muiden kaasujen tuulettaminen
- Savun ja noen leviämisen estäminen
- Irtoveden poistaminen
- Rakenteiden kosteus- ja kloriditilanteen kartoittaminen
- Tilapäissähkön ja valaistuksen järjestäminen
- Lämmityksen ja kuivauksen järjestäminen
- Karkea palojätteiden siivoaminen
- Irtaimiston hätäsiirrot
- Suojapeitteillä peittäminen
- Suoja-aineiden käyttäminen
- Savunhajun poistaminen

HÄLYTTÄKÄÄ AINA KIINTEISTÖHUOLTO PAIKALLE PUH 0200 15500.

KOTIVARA

Kotivara tarkoittaa, että kotiin hankitaan ruokaa ja muita päivittäin välttämättä tarvittavia tavaroita vähän enemmän. Kotivaran pitäisi riittää useaksi päiväksi, jopa viikoksi. Kotivaraa käytetään päivittäin "parasta ennen" -suosituksia noudattaen, ja uutta hankitaan tilalle. Näin elintarvikkeet säilyvät tuoreina ja tavarat käyttökelpoisina.

Milloin kotivaraa tarvitaan?

Tilanne, jossa kauppaan ei pääse, voi yllättää monestakin syystä. **Yksinasuva voi sairastua** eikä kykene ostoksille, tai perheenjäsen sairastuu. Yhteiskunta voi

haavoittua; **tulee lakko**, liikenneyhteydet katkeavat tai **laaja sähkökatkos** häiritsee arkea. Voi sattua sellainen **onnettomuus**, että kaupat joudutaan sulkemaan tai ulos ei voi lähteä. Myös jakeluhäiriö voi estää tavaroiden kuljetuksen kauppoihin tai hankinnat kaupasta.

Myrsky voi nopeasti sotkea arjen turvalliset rutiinit. Se saattaa tukkia liikenteen pitkäksi aikaa ja katkaista sähköt useaksi päiväksi. Kotivara turvaa viikon ruoat, mutta onko kotona myös vaihtoehto sähkölämmitykselle ja paristoilla toimiva radio? **Huolehdi myös lähimmäisistäsi** ja tarkista erityisesti ikäihmisten kotivara säännöllisesti.

Vesi on tärkein! Jos vedenjakelu keskeytyy tai vesijohtovesi saastuu, viranomaiset perustavat vedenjakelupisteitä. Onkin tärkeää, että kotoa löytyy kannellisia astioita, joissa vettä voi säilyttää ja kuljettaa. Astioiksi käyvät esimerkiksi puhtaat kannelliset ämpärit tai muoviset mehukanisterit. Kannatta huomioida veden tarve, sillä juomavettä ja muita juomia tarvitaan 16 litraa henkeä kohden viikoksi. Lisäksi vettä tarvitaan hygieniaan ja WC:n huuhteluun.

Muut välttämättömyystarvikkeet

- lääkkeet, erityisruokavalion elintarvikkeet, tölkinavaaja
- radio ja paristot
- hygieniatarvikkeet, vaipat yms.
- tuorekelmut, teippi, muovipurkit
- taskulamppu ja paristot
- joditabletit
- kynttilät ja tulitikut
- käteistä rahaa
- lemmikkieläinten tarvikkeet
- Onko kotona vaihtoehto sähkölämmitykselle ja paristoilla toimiva radio?

VÄESTÖNSUOJASTA VASTAAVAN TEHTÄVÄT

Väestönsuojavastaavana toimii Heikki Korhonen/ISS Palvelut Oy. Väestönsuojan vastaavan tehtävät on eritelty erillisessä ”Väestönsuojan käyttö- ja hoito-opas” oppaassa, jota säilytetään allekirjoitetun pelastussuunnitelman liitteenä.

VÄESTÖNSUOJAN MATERIAALI

Porkkatie 3 C-rapun väestönsuoja

SUOJELUHENKILÖSTÖN MATERIAALI C-RAPPU	MÄÄRÄ ALKAVAA 100 ASUKASTA KOHTI	TALON TAVITTAVA MÄÄRÄ	TALOSSA OLEVA MATERIAALI
Suojanaamari + vss-suodatin	2	2	2
Suojakypärä	2	2	2
Suojalasit	2	2	2
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1	1	1
Eside	2	2	2
Joditabletit	2/asukas	60	100
Säteilymittari (annosnopeutta ja annosta mittaava), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin			0
Opaskirja talosuojeluun	2	2	2
VÄESTÖNSUOJAMATERIAALI	MÄÄRÄ/SUOJA	TALON TAVITTAVA MÄÄRÄ	TALOSSA OLEVA MATERIAALI
Paarit	1	1	1
Vedensäilytysaine, vesisäilön tilavuuden mukaan			
Rautakanki	1	1	1
Suojan merkitsemiskilpisarja	1	1	1
Käsivalaisin	2	2	2
Sankoruisku	1	1	1
Suojan työkalut: Pajavasara, Voimaleikkuri, Sorkkarauta, Jakoavain, Vasara, Pelastusköysi, Katkaisutaltta, Veistokirves, Käsisaha, Ruuvitaltta, Nauloja, Piikkitaltta, Kenttälapio, Rautasaha + 5 varaterää, Ristipääruuvitaltta, Puukko			
Puuttuvan materiaalin hankinta:			

Porkkatie 3 J-talon väestönsuoja

SUOJELUHENKILÖSTÖN MATERIAALI J-talon	MÄÄRÄ ALKAVAA 100 ASUKASTA KOHTI	TALON TAVITTAVA MÄÄRÄ	TALOSSA OLEVA MATERIAALI
Suojanaamari + vss-suodatin	2	2	2
Suojakypärä	2	2	2
Suojalasit	2	2	2
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1	1	1
Eside	2	2	2
Joditabletit	2/asukas	52	0
Säteilymittari (annosnopeutta ja annosta mittaava), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin			0
Opaskirja talosuojeluun	2	2	2
VÄESTÖNSUOJAMATERIAALI	MÄÄRÄ/SUOJA	TALON TAVITTAVA MÄÄRÄ	TALOSSA OLEVA MATERIAALI
Paarit	1	1	1
Vedensäilytysaine, vesisäilön tilavuuden mukaan			
Rautakanki	1	1	0
Suojan merkitsemiskilpisarja	1	1	0
Käsivalaisin	2	2	0
Sankoruisku	1	1	0
Suojan työkalut Pajavasara, Voimaleikkuri, Sorkkarauta, Jakoavain, Vasara, Pelastusköysi, Katkaisutaltta, Veistokirves, Käsisaha, Ruuvitaltta, Nauloja, Piikkitaltta, Kenttälapio, Rautasaha + 5 varaterää, Ristipäätaltta, Puukko			
Puuttuvan materiaalin hankinta: Joditabletteja säilytetään C-rapun ja Sotainvalidien Palvelutalon väestönsuojassa. Molemmissa 100 kpl.			

Sotainvalidien Palvelutalon väestönsuoja

SUOJELUHENKILÖSTÖN MATERIAALI C-RAPPU	MÄÄRÄ ALKAVAA 100 ASUKASTA KOHTI	TALON TAVITTAVA MÄÄRÄ	TALOSSA OLEVA MATERIAALI
Suojanaamari + vss-suodatin	2	2	4
Suojakypärä	2	2	4
Suojalasit	2	2	4
Ensiapulaukku + suojasidepakkaus	1	1	1
Eside	2	2	2
Joditabletit	2/asukas	28	100
Säteilymittari (annosnopeutta ja annosta mittaava), yksi/kiinteistö, vain yli sadan asukkaan taloihin			1
Opaskirja talosuojeluun	2	2	4
VÄESTÖNSUOJAMATERIAALI	MÄÄRÄ/SUOJA	TALON TAVITTAVA MÄÄRÄ	TALOSSA OLEVA MATERIAALI
Paarit	1	1	1
Vedensäilytysaine, vesisäilön tilavuuden mukaan			
Rautakanki	1	1	1
Suojan merkitsemiskilpisarja	1	1	1
Käsivalaisin	2	2	4
Sankoruisku	1	1	1
Suojan työkalut: Pajavasara, Voimaleikkuri, Sorkkarauta, Jakoavain, Vasara, Pelastusköysi, Katkaisutaltta, Veistokirves, Käsisaha, Ruuvitaltta, Nauloja, Piikkitaltta, Kenttälapio, Rautasaha + 5 varaterää, Ristipääruuvitaltta, Puukko			
Puuttuvan materiaalin hankinta:			

TULITYÖSUUNNITELMA

Tässä turvallisuusohjeessa käsitellään **tulitöistä** sekä **katto-** että **vedeneristystöiden tulitöistä** annettuja suojeluohjeita, jotka ovat vakuutuksenottajaa velvoittavia. Esitettyjä turvallisuusohjeita on noudatettava tehtäessä tulitöitä sekä katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä Porkkatörmän alueella.

Ohje tulitöiden turvallisuusjärjestelyistä koskee sekä kiinteistöhuollon henkilökuntaa että kiinteistön alueella toimivia ulkopuolisia urakoitsijoita. Kun tulityön tekemiseen käytetään ulkopuolista toimittajaa, on tämä valvontasuunnitelma liitettävä toimitussopimuksen osaksi.

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinöintiä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinöintiä, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta. Tulitöille on aina niiden palovaaran vuoksi harkittava vaihtoehtoisia menetelmiä.

Katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä ovat muun muassa eristettävän alustan kuivaaminen liekillä tai kuumalla ilmalla, bitumin kuumentaminen bitumi-padassa sekä karmieristeiden kiinnittäminen kuumentamalla.

Vakituinen tulityöpaikka on erityinen tulitöiden tekemiseen varattu alue tai palotekninen osasto. Vakituksen tulityöpaikan rakenteet ovat palamattomia tai ne ovat paloteknisesti suojaverhottuja. Työtilassa ei saa olla työhön kuulumatonta ylimääräistä palokuormaa eikä siellä saa käsitellä tai säilyttää palavia nesteitä. Tila ei saa olla yhteydessä tilaan, jossa on palavia kaasuja. Tulityöt on aina, mikäli se on mahdollista, tehtävä vakituisella tulityöpaikalla. **Vakituisia tulityöpaikkoja ovat:**

Kiinteistön alueella ei ole vakituisia tulityöpaikkoja. Tulityöt on aina tehtävä tilapäisistä tulitöistä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tilapäisellä tulityöpaikalla tarkoitetaan kaikkia niitä tiloja, jotka eivät täytä vakituksen tulityöpaikan vaatimuksia. Katto- ja vedeneristystöiden tulityöpaikka on aina tilapäinen tulityöpaikka.

Tulitöiden tekeminen tilapäisellä tulityöpaikalla, turvatoimet

- Tulitöiden tekeminen tilapäisellä tulityöpaikalla edellyttää aina työkohtaisen tulityöluvan.
- Nimettävä työn aikaisesta ja jälkeisestä tulityövartioinnista vastaavat henkilöt.
- Käytettävissä työvälineissä on oltava asianmukaiset suojausratkaisut ja käyttäjän on tunnettava laitevalmistajan antamat turvallisuusohjeet.
- Tulityöpaikka ja sen ympäristö on puhdistettava.

- Palavat rakenteet ja materiaalit on poistettava tai suojattava palamattomilla suojaiteilla sekä tarvittaessa kasteltava vedellä.
- Rakenteissa olevat aukot on suojattava ja raot tiivistettävä.
- Rakenteiden syttyvät pinnat suojaitettava.
- Kipinöiden ja roiskeiden kulkeutuminen ympäristöön sekä lämmön johtuminen rakenteiden sisään on estettävä.
- Työtilassa on mitattava kaasupitoisuus ja työtila on tarvittaessa tuuletettava.
- Tulityöpaikalle on varattava riittävästi alkusammutusvälineistöä, kuitenkin vähintään yksi 12 kg:n (43 A 183 B-C) käsiammutin sekä tulityöpaikan välittömässä läheisyydessä toinen vastaava sammutin tai kaksi 6 kg:n (27 A 144 B-C) käsiammutinta.
- Tulityötä ei saa aloittaa ennen kuin tulityöluvassa edellytetyt turvatoimet on toteutettu.
- Paloilmoitin ja sammutusjärjestelmä, jonka laukaisu perustuu savunilmaisuu, on erheellisten hälytysten estämiseksi tarvittaessa kytkettävä pois päältä alueelta, johon tulitöistä aiheutuvat käryt voivat levitä ja kytkettävä takaisin päälle heti, kun se on mahdollista. Paloilmoitinlaitteiston hoitajan on huolehdittava tarpeellisista irtikytkennöistä, jotta tulityöt tai muut remonttityöt eivät aiheuta aiheetonta paloilmoitusta.

Työn aikaiset turvatoimet

- Tulityöluvassa edellytettyä tulityövartiointia on jatkettava koko työn ajan, myös taukojen aikana.

Työn jälkeiset turvatoimet

- Tulityövartiointia on jatkettava vähintään tunnin ajan, ellei tulityöluvassa ole määrätty pitempää aikaa. Vartiointi edellyttää vartijan jatkuvaa läsnäoloa tulityöpaikalla.
- Mahdolliset palovaroitinjärjestelmän irtikytkennät on kytkettävä takaisin päälle.

Tulitöiden vastuuhenkilöt ja tulityölupamenettely

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulitöiden vastuuhenkilön antaman tulityöluvan. Tulityöluvalla varmistetaan eri osa-puolten toiminta turvallisuuteen ja palosuojeluun liittyvissä asioissa.

Laadittavat tulityöluvut laaditaan kolmena kappaleena siten, että luvan antaja, työn tekijä sekä työnaikaisen vartiointin ja jälkivartiointin suorittaja saavat luvasta oman kappaleen. Tulityöluvia on säilytettävä vähintään yhden kuukauden ajan työn suorittamisen päättymisestä (luvan myöntäjä).

Tulityöluvan myöntäjän on huolehdittava, että luvan myöntämisen yhteydessä tarkistetaan työn tekijän tulityökortti ja tulityövälineet. Samalla määritetään työtä edeltävät, työn aikaiset ja työn jälkeiset turvatoimet.

Tulityölupia voivat myöntää seuraavat tulitöiden vastuuhenkilöt: Heikki Korhonen/ISS Palvelut Oy ja Veli-Pekka Määttä/ISS Palvelut Oy. Myöntävät henkilöt sekä tulitöiden vartiointia suorittavat henkilöt ovat saaneet tulitöihin liittyvän turvallisuus-koulutuksen.

Tulitöiden vastuuhenkilöillä on käytettävissään tulitöitä sekä katto- ja vedeneristystöiden tulitöitä koskevat suojeluohjeet sekä tulityölupa-lomakkeita.

Ulkopuoliset toimijat

Ulkopuolisen työn/ urakoitsijan tilaajan on varmistettava, että työntekijä on tietoinen kiinteistön voimassa olevasta tulityölupamenettelystä. Ulkopuolisen toimittajan on noudatettava kiinteistön tulityölupamenettelyä. Ulkopuolisen toimittajan suorittamista tulitöistä vastaa kyseessä olevan toimittajan työnjohto. Tulityön tekijältä vaaditaan aina tulityökortti.

Suurista uudisrakennusten asennustyömaista tai laajoista korjaustoimenpiteistä tehdään tarvittaessa erillinen tulityönvalvontasuunnitelma (urakoitsija/ suojelun johto).

YLEISIMMÄT TAPATURMAN AIHEUTTAJAT

Tapaturmassa äkillisen, odottamattoman ja tahattoman tapahtuman seurauksena henkilö menehtyy, loukkaantuu vakavasti tai saa lievemmän vamman. Tapaturman taustalla on usein monia tekijöitä, jotka yhdessä ovat muodostaneet vaaratilan teen.

Yleisimmät kotitapaturmat

- Kaatuminen ja liukastuminen
- Satuttaminen terävään esineeseen
- Palovammat

Yleisimmät tapaturmat

- Kaatumiset ja putoamiset
- Alkoholimyrkytykset
- Hukkumiset
- Tukehtumiset
- Paleltumiset
- Palokuolema

Ikääntyneellä yleisimmät tapaturmat ovat kaatuminen, putoaminen, kompastuminen ja liukastuminen. Usein osasyynä on huimaus ja heikentynyt näkö. Tapaturmia sattuu kotona, ulkona ja hoitolaitoksissa.

KIINTEISTÖÖN LIITTYVÄT YRITYKSET JA YHTEISÖT

Koillismaa Palveluyhdistys ry – omistaja, vuokrasopimukset, isännöinti

Kuusamon kaupunki vanhustoimi – asukasvalinnat

ISS Palvelut Oy – kiinteistöhuolto

Stanley Security Oy – automaattisen paloilmajärjestelmän huolto

Kuusamon Energia ja Vesiosuuskunta – kaukolämpö ja vesi

Caruna Oy – sähkönjakelu

Kone Hissit Oy – hissihuolto

OTIS Oy – hissihuolto 01.03.2018 alkaen

Kuusamon kaupunki kotihoito – hoivapalvelut

Seviset Oy - hoivapalvelut

Lähteet

<http://www.spek.fi>

<https://www.pohjola.fi/loso/1294871.pdf>

**Koillismaan
Palveluyhdistys Ry**

